

Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/515)*T.C.**Başbakanlık**Kanunlar ve Kararlar**Genel Müdürlüğü**Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1499/615**7/2/2008***TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 12/12/2007 tarihinde kararlaştırılan “Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

*Recep Tayyip Erdoğan***Başbakan****GENEL GEREKÇE**

Bilindiği gibi, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşmaya ilişkin Ek 1 inci maddesinde; mükellef tarafından, ikmalen, re’sen veya idarece tarh edilen vergilerle bunlara ilişkin vergi ziyai cezalarının (Kanunun 344 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilen tarhiyata ilişkin vergi ve ceza hariç) tahakkuk edecek miktarları konusunda vergi ziyasına sebebiyet verilmesinin kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten ya da 369 uncu maddede yazılı yanılmadan kaynaklandığının veya aynı Kanunun 116, 117 ve 118 inci maddelerinde yazılı vergi hataları ile bunun dışında her türlü maddi hata bulunduğu veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, idarenin bu bölümde yer alan hükümler çerçevesinde mükelleflerle uzlaşabileceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan madde hükmüne göre, uzlaşma talebi vergi ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılmakta, uzlaşmanın vaki olmaması veya temin edilememesi halinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamamaktadır. Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa idarenin nihai teklifi yazılmakta, mükellef dava açma süresinin sonuna kadar teklif edilen vergi ve cezayı kabul ettiğini yazılı olarak bildirirse bu takdirde uzlaşma sağlanmış sayılmaktadır.

Kanunun Ek 6 ncı maddesine göre, mükellef veya adına ceza kesilen; üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikayette bulunamaz.

213 sayılı Kanunun Ek 11 inci maddesinde de tarhiyat öncesi uzlaşma müessesesi düzenlenmiş ve vergi incelemesine dayanılarak tarh edilecek vergilerle kesilecek cezalarda (aynı Kanunun 344 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilecek tarhiyata ilişkin vergi ve ceza hariç) tarhiyat öncesi uzlaşmaya varılması halinde, tutanakla tespit edilen bu husus hakkında dava açılmayacağı ve hiçbir mercie şikâyetle bulunulamayacağı, tarhiyat öncesi uzlaşmanın temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılamamış olması halinde ise mükellefler veya ceza muhatabı olanların verginin tarhından ve cezanın kesilmesinden sonra uzlaşma talep edemeyecekleri hükümlerine yer verilmiştir.

213 sayılı Kanun hükümlerine göre ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi, resim, harç, fon payları ve bunlara ilişkin vergi cezaları ile ilgili olarak mükelleflerin uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerinden yararlanmayıp dava yolunu tercih etmeleri de mümkündür.

Hazırlanan tasarıyla, ihtilaflı alacakların bir an önce Hazineye intikalini sağlamak ve yargı mercilerinin iş yükünü hafifletmek amacıyla, mükelleflere ihtilaflı alacaklar için bir kez daha 213 sayılı Kanunun uzlaşma hükümlerinden yararlanma fırsatı verilmesi ve uzlaşma yolu ile alacakların tasfiye edilmesi önerilmektedir.

İhtilafın kesinleşmiş olması halinde ise yapılan düzenlemeden yararlanılma imkanı verilmemekte, hem mükellef hem de idarenin kanun yolu tüketilmek suretiyle kesinleşmiş yargı kararı üzerine oluşan duruma göre yükümlülüğünü yerine getirmesi gereği korunmaktadır.

Diğer taraftan, 1/7/2007 tarihinden önce ilgisine tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ecrimisil alacaklarının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar ilgisinin yazılı başvurusu üzerine, takdiri yapan komisyonlarca yeniden tespit edilerek tespit edilen bu bedelin kabulü, varsa ecrimisil veya takip işlemlerine karşı açılmış davalardan vazgeçilmesi koşuluyla yeniden yapılandırılması ve tahsilatının hızlandırılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, mülga 4389 sayılı Bankalar Kanununa eklenen geçici 4 üncü maddenin (13) numaralı fıkra hükmünün uygulanması ile ilgili olarak bankalar tarafından açılan davalar, gerek yargı gerek vergi idaresi gerekse mükellefler nezdinde gereksiz iş yükü oluşturmaktadır.

Tasarıda yapılan düzenleme ile mükellefle idare arasında doğan bu ihtilafları mükellefle ortak bir noktada uzlaşılarak kamu vicdanı zedelenmeksizin sona erdirmek, kamu alacağını garanti altına almak ve yargı organları ile gelir idaresini yığılmış dosyalardan kurtarmak amaçlanmaktadır.

Öte yandan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunlarda yer alan ücret ve ücret sayılan ödemelerin vergilendirilmesine ilişkin bazı düzenlemeler yapılarak bu konularda meydana gelen ihtilafların sona erdirilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasına 5228 sayılı Kanun ile eklenen (e) bendi uyarınca kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kağıtların bu kuruluşlar tarafından tesliminin istisna edilen işlemler kapsamına alınması nedeniyle bu işlemler ile ilgili olarak 31/7/2004 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılan tarhiyatlardan vazgeçileceği ve tahakkuk eden tutarların terkin edileceği hükmü önerilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Hazırlanan madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, resen, idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezalarından, maddenin yürürlüğe girildiği tarih itibarıyla; vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde dava açma süresi geçmemiş veya ihtilaflı bulunanlar için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar aynı Kanunun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep edilmesi ve uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi cezalarının ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksit uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte tamamen ödemesi şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilmesi öngörülmektedir.

Madde kapsamına 213 sayılı Kanunda yer alan uzlaşma müessesesinin kapsam dışı bıraktığı 344 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilen tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları da alınmaktadır.

Böylece, yargı mercileri nezdinde ihtilaflı olan alacakların bir an önce Hazineye intikali ve ihtilaflı dosyaların tasfiye edilerek yargı mercilerinin iş yükünün hafifletilmesi amaçlanmaktadır.

Madde kapsamına maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere ilişkin tarhiyatlar girmektedir. Mükelleflerin madde hükmünden yararlanabilmeleri için tarh edilen vergi, resim, harçlar ve fon payları ile kesilen cezalara karşı dava açmamaları, açılmış davalardan uzlaşma tutanağını imzaladıkları tarihte vazgeçmeleri şartı getirilmektedir.

İhtilafa ilişkin nihai kararın kesinleşmiş olması halinde madde hükmünden yararlanılamayacağı belirtilerek maddenin yürürlük tarihinden önce kesin olarak sonuçlanmış ihtilaflara ilişkin alacakların yeniden uzlaşma yolu ile ödenmesinin mümkün olmayacağı ifade edilmektedir.

Madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin, ihtilafları ile ilgili olarak daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın, işlem yapılmayacağı belirtilerek ileride madde hükmüne göre ödeme yapmayan mükelleflerce yeniden ihtilaf yaratılmasının önüne geçilmektedir.

Madde kapsamında uzlaşma sağlanan alacakların maddede öngörülen sürede tamamen ödenmemesi halinde, ilk tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliğ tarihini takip eden otuzuncu gün itibarıyla tahakkuk eden tutarlar ve bunlara ilişkin gecikme faizi ve gecikme zamlarının 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edileceği belirtilerek madde ile sağlanan imkandan yararlanmak için öngörülen şartları yerine getirmeyen mükellefler hakkında ne şekilde işlem yapılacağı açıklığa kavuşturulmaktadır.

Maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş, henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süre geçmemiş alacaklara ilişkin uzlaşma talepleri ile ilgili olarak mükelleflere madde hükmünden yararlanmak ya da 213 sayılı Kanun hükümlerine göre uzlaşmanın sonuçlandırılmasını talep etmek konusunda tercih verilmek suretiyle uygulamada karşılaşılabilecek bu durumlara da açıklık getirilmektedir.

Ayrıca, taksit ödeme süresince uzlaşılan tutarlara gecikme zammı uygulanmayacağı belirtilmekte, taksitlerin süresinde ödenmemesinin müeyyidesi ise gecikme zammından daha ağır bir oranda belirlenmek suretiyle taksitlerin zamanında ve tam ödenmesi teşvik edilmektedir.

Maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirleme ve maddeden yararlanmak için başvuru süresini bir aya kadar uzatma yetkisi Maliye Bakanına verilmektedir.

Madde 2- 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi uyarınca Hazinesin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların işgali halinde, işgalciler hakkında ecrimisil takip ve tahsilatı yapılmaktadır.

Vadesinde ödenmeyen ecrimisil alacakları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre takip ve tahsil edilmek üzere vergi dairelerine intikal ettirilmektedir.

Madde ile;

- 1/7/2007 tarihinden önce ilgisine tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ecrimisil alacaklarının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar ilgisinin yazılı başvurusu üzerine, takdiri yapan komisyonlarca yeniden tespit edilerek tespit edilen bu bedelin kabulü, varsa ecrimisil veya takip işlemlerine karşı açılmış davalardan vazgeçilmesi koşuluyla yeniden yapılandırılması ve tahsilatının hızlandırılması,

- Uzlaşılan bedelin, talep edilmesi halinde, her hangi bir zam veya faiz uygulanmaksızın taksitle ödenebilmesi,

- Madde kapsamına giren alacakların maddenin yürürlük tarihinden önce kısmen ödenmiş olması halinde ödenmemiş tutar için madde hükmünden yararlanılması ancak daha önce tahsil edilmiş olan tutarların iade edilmemesi,

- Hazinesin özel mülkiyetinde olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan 31/12/2007 tarihinden önce işgalli olanların; kullanıcılarına pazarlık usulüyle kiraya verilebilmesi,

Konularında düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 3- Mülga 4389 Sayılı Bankalar Kanununa 4743 sayılı Kanunla eklenen geçici 4 üncü maddenin (13) numaralı fıkrasında yer alan hüküm nedeniyle bankaların 2001 yılı bilançolarının enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasından kaynaklanan zararların kurum kazancının tespitinde mali zarar olarak dikkate alınması yönündeki taleplerinin Maliye Bakanlığınca uygun görülmemesi üzerine konu hakkında yargı mercilerinde yaratılan ihtilaflar sonucunda yargı organlarınca farklı gerekçelerle idare lehine ve aleyhine kararlar verilmektedir.

Madde ile bankalar tarafından yargı mercileri nezdinde yaratılmış bu ihtilafların; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde davadan feragat edilerek, kurumlar vergisi yönünden bağlı bulunduğu vergi dairesine bir yazı ile bildirilmek suretiyle aşağıdaki şartlar dahilinde idarece sürdürülmemesi ve mükellefle uzlaşılması amaçlanmaktadır.

Bu uzlaşmanın temin edilebilmesi için, bankalarca ihtilaf konusu yapılan zararların % 65'ini 2001 yılına ait kurum kazancının tespitinde geçmiş yıl zararı olarak dikkate alınması ve izleyen yıllara ait kurumlar vergisi matrahının da bu şekilde bulunan zarar tutarı esas alınarak düzeltilmesi öngörülmektedir. Bu şartlar dahilinde ilgili yıllara ait kurumlar vergisi matrahlarının Vergi Usul Kanununun düzeltme hükümlerine göre zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaksızın düzeltilmesi sağlanmaktadır.

Bu çerçevede yapılan düzeltme sonucu, bankalara red ve iade edilmesi gereken bir tutar bulunması halinde bu tutarın mükellefin bağlı bulundukları vergi dairelerine olan doğmuş ve doğacak vergi borçlarına mahsup edilmek suretiyle iade edilmesine imkan tanınmaktadır. Şayet, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu konuda verilmiş yargı kararları gereğince red ve iade edilen bir tutar bulunması halinde bu tutarın mahsuben iade edilecek tutardan düşülmesi gerektiği, red ve iade edilecek tutarlar için ayrıca faiz hesaplanmayacağı belirtilmektedir.

Yapılan düzeltme sonucu, red ve iadesi gereken tutardan daha fazla bir tutarın yargı kararları gereğince iade edilmiş olması halinde ise aradaki fark, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar bankalarca red ve iadeyi yapan vergi dairesine bir yazı ile bildirilecektir. Yapılan bu bildirim üzerine iadenin yapıldığı vergilendirme döneminin kurumlar vergisi olarak tarh ve tahakkuk ettirilen vergiler aynı sürede ödenmesi ve tahakkuk eden bu vergi tutarları için gecikme faizi ve vergi cezası uygulanmaması sağlanmaktadır. Tahakkuk eden vergilerin belirlenen sürede ödenmemesi halinde ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, madde hükmünden yararlanmak üzere yaratılan ihtilaflardan vazgeçerek başvuruda bulunan bankalarca bu konuda yeniden ihtilaf yaratılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları tespit etme hususunda Maliye Bakanına yetki tanınmaktadır.

Madde 4- 18/5/2004 tarihli ve 5172 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile 15/5/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanuna 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 2/A maddesi uyarınca ödenen fazla çalışma ücretleri, gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmuştur.

15/7/2006 tarihinden geçerli olmak üzere 29/6/2006 tarihli ve 5536 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle 3717 sayılı Kanunun 2/A maddesine eklenen bir cümle ile yapılacak fazla çalışma ücreti ödemelerinin damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmayacağı yönünde düzenleme getirilmiş olup, 15/5/2004-15/7/2006 tarihleri arasında yapılan ödemeler ise bu düzenlemenin dışında kalmıştır.

Yapılan bu düzenleme ile 15/5/2004-15/7/2006 tarihleri arasında 3717 sayılı Kanunun 2/A maddesi uyarınca yapılan fazla çalışma ücreti ödemeleri de, vergide eşitlik ilkesinin temini amacıyla damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaması sağlanmaktadır.

Ayrıca, Maliye Bakanlığına red ve iade işlemlerinin usul ve esasını belirleme yetkisi verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasına 5228 sayılı Kanun ile eklenen (e) bendi uyarınca istisna edilen işlemlerle ilgili olarak 31/7/2004 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılan tarhiyatlardan vazgeçileceği ve tahakkuk eden tutarların terkin edileceği hükmü getirilmiştir. Yapılan bu düzenleme ile Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasına eklenen (e) bendinin yürürlüğünden önce tesis edilmiş olan tarhiyatlardan vazgeçilecek, tahakkuk eden tutarlar terkin edilecektir. Tahakkuk ettirilerek tahsil edilenlerde ise herhangi bir düzeltme işleminin yapılmayacağı tabiidir.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/515

13/02/2008

Karar No.: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 07/02/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen 1/515 esas numaralı “Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 12/02/2008 tarihinde yaptığı 27 nci Birleşiminde; Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN ile Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; uzlaşma, mükelleflerin adlarına yapılan tarhiyatı yargıya intikal ettirmeden önce, tahakkuk edecek vergi ve ceza hususunda vergi idaresi ile anlaşmak için başvurulabileceği idari bir çözüm yoludur. Kamu alacağının kısa sürede tahsilini sağlayan uzlaşma yolu, 213 sayılı Vergi Usul Kanununda düzenlenmiştir. Uzlaşma, yapılmış olan bir vergi incelemesi ya da takdir sonucunda ya da idarece tarhiyat usulü ile hesaplanan vergi ve cezaların, dava yoluna gidilmeden önce idare nezdinde görüşülerek verginin tahakkuk ettirilmesine imkân veren bir müessesedir. Uzlaşma müessesesi mükellefin veya adına ceza kesilenin, dava yoluna gitmeden önce kullanabileceği bir imkândır. 213 sayılı Kanun hükümlerine göre ikmalen, re’sen ve idarece yapılmış tarhiyatlarla ilgili olarak mükelleflerin uzlaşma müessesesinden yararlanmayarak yargı mercilerinde dava açmaları da mümkündür. Uzlaşma yoluyla çözümlenemeyerek davaya konu olmuş birçok ihtilaf söz konusudur. Bu durum, yargı organlarının iş yükünü artırarak kamu alacağının geç tahsil edilmesine ya da hiç tahsil edilememesine yol açmaktadır. Yargıya intikal etmiş olmakla birlikte henüz karara bağlanmamış ve kesinleşmemiş vergi ve cezalarıyla ilgili ihtilafların uzlaşma yoluyla çözümü için ikinci bir fırsat tanınmasına yönelik düzenleme yapılması, hem yargı organlarının iş yükünü azaltacak hem de ihtilaflı alacakların bir an önce Hazineye intikalini sağlayacaktır.

Diğer yandan, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi gereğince, devletin özel mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali durumunda fuzuli işgalden ecrimisil tahsil edilmektedir. Ancak, son yıllarda ilgisine tebliğ edildiği halde ödenmemiş olan ecrimisil alacaklarından dolayı birçok ihtilaf ortaya çıkmıştır. Önemli miktarlara ulaşan ecrimisil alacaklarının yeniden yapılandırılarak tahsilatının hızlandırılmasına yönelik düzenleme yapılması vatandaş Devlet arasındaki ihtilafların uzlaşmayla sonuçlandırılmasını sağlayacaktır.

Ayrıca, mülga 4389 sayılı Bankalar Kanununun geçici 4 üncü maddesinin 13 numaralı fıkrası uyarınca kanuni ve ihtiyari yedek akçeler ile sermayenin azaltılmasına konu edilen zararların kurumlar vergisi matrahından ne kadarının indirileceğine yönelik bankalar tarafından yaratılmış ihtilafların sona erdirilmesine; Adalet Bakanlığı personeline 2004-2006 yıllarında ödenen fazla çalışma ücretlerinin gelir vergisinden istisna edilmesi ve bu yıllarda tahsil edilen vergilerin iadesi önerilerek bu konuda açılan çok sayıda davanın sonuçlandırılmasına ve Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay

ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kağıtların, bu kuruluşlar tarafından tesliminin 2004 yılında istisna edilen işlemler kapsamına alınması nedeniyle bu işlemler ile ilgili olarak 31/7/2004 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılan tarhiyatlardan vazgeçilmesine ve tahakkuk eden tutarların ise terkin edilmesine yönelik düzenleme yapılması gereği hasıl olmuştur.

1/515 esas numaralı Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- İhtilaflı alacakların bir an önce Hazineye intikalinin sağlanması ve yargı mercilerinin iş yükünün hafifletilmesi amacıyla, dava açmamış veya açmış ve henüz kesinleşmemiş davadan vazgeçmiş mükelleflere, 18 ay taksitle ödenmek şartıyla ihtilaflı alacaklar için bir kez daha, 213 sayılı Kanunun uzlaşma hükümlerinden yararlanma fırsatının verilmesine ve uzlaşma yolu ile alacakların tasfiye edilmesine,

- 213 sayılı Kanundaki uzlaşma müessesesinden farklı olarak uzlaşma sağlanan alacakların 18 ayda ve 18 eşit taksit halinde ödenmesinin zorunlu tutulmasına ve bu nedenle ödenmesinde gecikme meydana gelen taksitler için, 18 aylık süre içinde olmak kaydıyla geciken taksitin % 5 fazlası ile ödenebilmesi imkânının verilmesine,

- Ödenmemiş olan ecrimisil alacaklarının, yükümlünün 2 ay içerisinde başvurusu üzerine, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve 18 ay içerisinde ödenmesi şartıyla takdiri yapan komisyonlarca yeniden yapılandırılmasına,

- 31/12/2007 tarihinden önce işgal edilmiş olan Hazinesin özel mülkiyetinde olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların, işgallerine son verilmesi amacıyla pazarlık usulüyle kullanıcılara kiraya verilebilmesine,

- Mülga 4389 sayılı Bankalar Kanununun geçici 4 üncü maddesinin 13 numaralı fıkrası uyarınca kanuni ve ihtiyari yedek akçeler ile sermayenin azaltılmasına konu edilen zararların kurumlar vergisi matrahından indirimiyle ilgili olarak açılmış bulunan bütün davalardan feragat edilmesi şartıyla bankalara, bu zararlarının % 65'ini 2001 yılına ait kurum kazancının tespitinde geçmiş yıl zararı olarak dikkate alınması ve izleyen yıllara ait kurumlar vergisi matrahının bu şekilde bulunan zarar tutarı esas alınarak düzeltilmesi imkânının sağlanmasına,

- 2004-2006 yıllarında Adalet Bakanlığı personeline ödenen fazla çalışma ücretlerinden gelir vergisi kesilmesi konusunda yargıya intikal etmiş bulunan anlaşmazlıkların çözülmesi amacıyla söz konusu ücretlerin gelir vergisinden istisna edilmesine ve bu yıllarda tahsil edilen vergilerin iadesinin sağlanmasına,

- 2004 yılında kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kağıtları tesliminde Katma Değer Vergisinin kaldırılması nedeniyle, bu işlemler ile ilgili olarak 31/7/2004 tarihinden önce yapılan tarhiyatlardan vazgeçilmesine ve tahakkuk eden tutarların terkin edilmesine,

Yönelik düzenlemelerin yapıldığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tarhiyat öncesinde ve sonrasında uzlaşma yoluna başvurma imkânı tanınmış olmasına rağmen bu imkandan yararlanmayarak yargı yoluna başvuran mükelleflere üçüncü bir fırsat tanınmasının vergisini zamanında ödeyen mükellefler açısından vergi ödeme performansının olumsuz etkilenmesine yol açabileceği,

- Borçlara af getiren düzenlemelerin; vergi cezalarının yaptırım gücünü azaltarak vatandaşın vergi ödeme alışkanlığını olumsuz etkilediği,

- 2003 yılında gerçekleştirilen vergi barışı adı altında yapılan vergi ve benzeri kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemenin temel nedeninin 2001 yılında yaşanan ekonomik kriz olduğu, son yıllarda böyle bir ekonomik kriz yaşanmamış olmasına rağmen vatandaşın devlete olan borçlarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenleme ile ilgili açıklayıcı bilgi verilmesinin yararlı olacağı,

- Tasarının 1 inci maddesinde henüz kesinleşmemiş vergi ve cezalar için düzenleme yapılırken 2 nci maddesinde kesinleşmiş bulunan ecrimisil alacakları için de düzenleme yapıldığı, bu şekli ile her iki maddenin de af niteliğinde olduğu, ayrıca 2 nci maddenin sadece Hazineye ait taşınmazları değil, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun kapsamında bulunan bütün kurum ve kuruluşların taşınmazlarıyla ilgili ecrimisil alacaklarını da kapsadığı,

- Mahkemelerin iş yükünün azaltılmasına yönelik olarak görülmekte olan davaların bu şekilde yapılan kanuni düzenlemeler ile çözümlenmesi yerine, vatandaşın yükümlülüklerini kendi ödeme gücü çerçevesinde yerine getirebilmesine imkan sağlayan düzenlemelere öncelik verilmesi gerektiği,

- Tasarıdan faydalanacakların sayısının ve kimler olduğunun açıklanması gerektiği, ayrıca Tasarının 2 nci maddesi ile haksız olarak Devletin taşınmaz mallarının işgal edenlerden ecrimisil alınmasının ardından söz konusu taşınmazların yine aynı şahıslara kiralanmasının doğru bir yaklaşım olmadığı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Kesinleşmiş bir vergi borcu bulunmadığı için herhangi bir aftan bahsedilemeyeceği, ayrıca uzlaşma sonrasında ne kadar ödeme yapılacağına belirsiz olduğu ve bu konuda takdir yetkisinin tamamıyla kanunla kurulmuş uzlaşma komisyonlarına ait olduğu,

- Tasarının 1 inci maddesi kapsamında yargıya intikal etmiş bulunan 70.000 civarındaki ihtilaflı dosyanın uzlaşma yoluyla çözüme kavuşturularak yaklaşık 2.3 milyar YTL Hazineye gelir sağlanmasının hedeflendiği,

- Mahkemelerin iş yükünün fazlalığı nedeniyle yargılama sürecinin uzamasının taraflarda bıkkınlığa yol açtığı, bu düzenlemeyle vatandaş ile Devlet arasındaki uyuşmazlıkların yargılama sürecinin tamamlanması için uzun süre beklemeye gerek kalmaksızın çözümleneceği ve böylelikle yargının iş yükünün de azaltılacağı,

- Ecrimisil alacakları için kanunen uzlaşma yolu öngörülmemiş olmasına karşın Tasarının 2 nci maddesi ile 340.000 civarında dosyanın takdir komisyonlarında tekrar değerlendirilerek borçların yeniden yapılandırılacağı, böylelikle kamu taşınmazlarını işgal edenlerin bu eylemlerinden kaynaklanan borçlarını 18 eşit taksitte ödeme imkânına kavuşacağı,

- Mülga 4389 sayılı Bankalar Kanununun geçici 4 üncü maddesinin 13 numaralı fıkrası uyarınca kanuni ve ihtiyari yedek akçeler ile sermayenin azaltılmasına konu edilen zararların % 65'inin 2001 yılına ait kurum kazancının tespitinde geçmiş yıl zararı olarak dikkate alınmasına, bu şekilde bulunan zarar tutarı esas alınarak izleyen yıllara ait kurumlar vergisi matrahının düzeltilmesine yönelik düzenleme yapıldığı,

- Adalet Bakanlığı personeline 2004-2006 yıllarında ödenen fazla çalışma ücretlerinin gelir vergisinden istisna edilmesi ve bu yıllarda tahsil edilen vergilerin iadesi önerilerek bu konuda açılan çok sayıda davanın sonuçlandırılmasının öngörüldüğü,

- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kağıtların, bu kuruluşlar tarafından tesliminin 2004 yılında istisna edilen işlemler kapsamına alınması nedeniyle bu işlemler ile ilgili olarak 31/7/2004 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılan tarhiyatlardan vazgeçilmemesi ve tahakkuk eden tutarların terkin edilmesine yönelik düzenleme yapıldığı,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerin ardından, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 inci maddesi, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 344 üncü maddesi kapsamında vergi ziyaı suçu işleyerek cezalandırılanların kapsam dışında olduğuna açıklık getirmek için birinci fıkrasında geçen “bunlara bağlı vergi cezalarından” ibaresi “bunlara bağlı vergi ziyaı cezaları ile usulsüzlük cezaları ve özel usulsüzlük cezalarından” olarak değiştirilmiş ve ikinci fıkra yeniden düzenlenmiş, süresinde ödeme yapılmaması halinde maddeden yararlanma hakkının kaybedilmesi yerine mali müeyyidenin artırılması amacıyla altıncı fıkra yeniden düzenlenmiş ve dokuzuncu fıkra madde metninden çıkarılarak diğer fıkra numaralarının teselsül ettirilmiş, ayrıca onuncu fıkrası Maliye Bakanlığına usul ve esasları belirleme yetkisi zaten verilmiş olduğu için gereksiz tekrardan kaçınmak gayesiyle yeni dokuzuncu fıkra olarak ikinci cümlesi metninden çıkarılması suretiyle,

- 2 nci maddesi, ecrimisil alacaklarından sadece Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların kullanılması nedeniyle tespit ve takdir edilenlerin düzenleme kapsamında olduğunun açıklığa kavuşturulması amacıyla birinci fıkranın başına söz konusu ibare eklenmesi ve aynı fıkrada geçen “kesinleşmiş yargı kararları” ifadesi “emsal yargı kararları” şeklinde düzeltilmesi, ayrıca süresinde ödeme yapılmaması halinde maddeden yararlanma hakkının kaybedilmesi yerine mali müeyyidenin artırılması amacıyla ikinci fıkranın ikinci cümlesinin yeniden düzenlenmesi ve dördüncü fıkranın madde metninden çıkarılarak diğer fıkra numaralarının teselsül ettirilmesi ve sekizinci fıkradaki atfın beşinci fıkra olarak değiştirilmesi, ayrıca kamu hizmetine tahsis edilmişlerin 31/12/2007 tarihinden önce işgal edilmiş olan taşınmazlardan tekrar kiraya verilebilecekler dışına çıkarılması amacıyla yedinci fıkranın başına “Bir kamu hizmetine tahsis edilmemiş” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- 3 üncü maddesi redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 4 üncü maddesi; 3717 sayılı Kanunun adının metne eklenmesi suretiyle,

- 25/12/2003 tarihli ve 5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda değişiklik yapılarak taşıtların vergilendirmesindeki usul ve esasların değiştirilmesinin ardından, vergilendirmeye esas teşkil eden verilerin vergi daireleri nezdinde yanlış ve eksik olması nedeniyle bazı taşıtlara eksik motorlu taşıtlar vergisi tahakkuk ettirildiği, ancak yapılan çalışmalarla eksikliklerin giderilmesinin ardından bazı mükellefler adına geçmişe dönük olarak motorlu taşıtlar vergisi tahakkuku yapılarak gecikme zam-

mı ile birlikte mükelleflerden takip edildiğinin belirtilmesi üzerine, vergilendirme unsurlarının herhangi bir sebeple hatalı belirlenmesi nedeniyle, 1/1/2004 ila 31/12/2007 tarihleri arasında mükellefler adına ilk tahakkuktan sonra ilaveten tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisinin; dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve 30/6/2008 tarihine kadar ödenmesi şartıyla, gecikme zammının tahsilinden vazgeçilerek mükellef mağduriyetinin giderilmesi ve bu konuda meydana gelen ihtilafların sonuçlandırılmasını sağlayan ve ayrıca ülkemizde sınırlı gelir kaynakları ile sportif faaliyetlerde bulunan kulüplerin bu faaliyetlerini sürdürmelerindeki mali zorluklar dikkate alınarak yürürlükten kaldırılan Federasyonlar Fonuna olan borçlarını tasfiye eden maddenin 5 inci madde olarak eklenmesi suretiyle,

5 ve 6 ncı maddeleri, 6 ve 7 nci maddeler olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Kütahya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Necdet Ünüvar</i>	<i>Halil Aydoğan</i>
Isparta	Adana	Afyonkarahisar
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Sadık Badak</i>	<i>Mehmet Günal</i>
Ankara	Antalya	Antalya
		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Özgün</i>	<i>Ali Osman Sali</i>	<i>Cahit Bağcı</i>
Balıkesir	Balıkesir	Çorum
Üye	Üye	Üye
<i>Emin Haluk Ayhan</i>	<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Gültan Kışanak</i>
Denizli	Denizli	Diyarbakır
(Muhalefet şerhi ektedir)		(Ayrışık oyum ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Necdet Budak</i>	<i>Alaattin Büyükkaya</i>	Esfender Korkmaz
Edirne	İstanbul	İstanbul
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Özyürek</i>	Bülent Baratalı	<i>İbrahim Hasgür</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
(Ayrışık oyum var)	(İmzada bulunamadı)	

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 109)

Üye <i>Harun Öztürk</i> İzmir (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Mustafa Özbayrak</i> Kırıkkale	Üye <i>Muzaffer Baştopçu</i> Kocaeli
Üye <i>Mustafa Kabakcı</i> Konya	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i> Malatya (Ayrışık oy yazısı ektedir)
Üye <i>Ömer Faruk Öz</i> Malatya	Üye <i>Erkan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ali Er</i> Mersin
Üye Gürol Ergin Muğla (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Münir Kutluata</i> Sakarya (Muh. şerh. ektedir)	Üye <i>M. Mustafa Açıkalın</i> Sivas
Üye <i>Hasip Kaplan</i> Şırnak (Ayrışık oy ekte)	Üye <i>Faik Öztrak</i> Tekirdağ (Ayrışık oy)	Üye <i>M. Akif Hamzaçebi</i> Trabzon (Ayrışık oy yazısı ektedir)
	Üye <i>Kerem Altun</i> Van	Üye <i>Abdulkadir Akgül</i> Yozgat

AYRISIK OY

AKP’nin iktidar olduktan sonra ilk yaptığı işlerden birisi vergi affı çıkarmak olmuştur. 25.02.2003 tarihli ve 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu inceleme ve tarhiyat safhasında olan vergiler ve kesinleşmiş kamu alacakları yanında kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacaklarını da kapsamına alıyordu.

Vergi affı konusundaki kamuoyundan gelen tepkileri Sayın Maliye Bakanı “Bundan sonra vergi affı yok”, “Aftan yana değilim, elimden gelse Anayasa’ya bile bir hüküm koyarım” gibi kamuoyuna sempatik gelebilecek cümlelerle yumuşatmaya çalışmıştır.

Tasarı ise bazı hükümleri itibariyle bir “af kanunu” niteliğindedir. Vergi Barışı Kanununun uygulamasının sona ermesinin üzerinden henüz dört yıl bile geçmeden böyle bir tasarının hazırlanmış olması Tasarının samimiyetini azaltmaktadır. Tasarı bu yönüyle vergiye uyumu idareye güveni azaltan bir özelliğe sahiptir.

Vergi Usul Kanunu (VUK) kapsamındaki uzlaşma hükümlerinden yararlanmak amacıyla başvuru yapıp da uzlaşmanın sağlanamadığı veya vaki olmadığı tarhiyatlardan yargı aşamasında olmaları nedeniyle kesinleşmemiş olanlara tekrar bir uzlaşma hakkı verilmesi doğru değildir. Ayrıca VUK’nun yürürlükteki uzlaşma hükümlerine göre uzlaşmış olup da uzlaşma sonucuna göre kesinleşmiş vergi borçlarını ödemekte olan borçlulara borçlarını kanuni vadesinde ödenmemiş olması nedeniyle faiz ve gecikme zammı uygulanmaktadır. Tasarı ise aynı konuda faiz ve gecikme uygulanmaksızın 18 ay taksitle ödeme olanağı getirmektedir.

İki uzlaşma grubu arasında ayırım yapılması eşitlik ilkesine aykırıdır. Bunun düzeltilmesine yönelik olarak verdiğimiz önerge ise kabul edilmemiştir.

Yeniden uzlaşma konusu yapılan kamu alacakları uzlaşma sonucu kesinleşen rakamlara göre 18 ay taksitle faizsiz olarak ödenecektir. Bunun anlamı bu alacaklara ilişkin olarak bugüne kadar işlemiş olan faizlerin silinmesidir. Bu ise tam anlamıyla bir aftır. Hükümetin sürekli olarak “af” yoluna başvurması mükellefler arasında bir ayırım yaptığının göstergesidir. Tasarıyı tüm mükelleflere yönelik getirilmiş bir kolaylık olarak değerlendirmek mümkün değildir.

Tasarının 1 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki düzenleme halen vergi incelemesi devam etmekte olan bütün olayları kapsamına alan bir düzenlemedir. Tarhiyat öncesi uzlaşma vergi incelemesinin her aşamasında istenebileceğinden 1 inci maddenin yürürlük tarihinden önce talep edilebilecek tarhiyat öncesi uzlaşma nedeniyle bu fıkranın uygulama süresi vergi incelemeleri sonuçlanana kadar devam edebilecektir. Bu doğru değildir.

Tasarının 2 nci maddesi ile ecrimisil borçları için getirilen düzenleme kesinleşmiş ecrimisil borçlarını da kapsamına almış olması nedeniyle tam bir af niteliğindedir. Maddenin (3) numaralı fıkrasında yer alan “bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesinin tebliği üzerine taksitlendirilmiş olup ödenmekte olan ecrimisil alacaklarından kalan tutarların, yeniden tespit yapılmaksızın bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde ödenmesi mümkündür” hükmü 1 inci maddedeki düzenleme ile paralellik göstermemektedir. VUK’nun yürürlükteki uzlaşma hükümlerine göre uzlaşmış olup da 1 inci maddenin yürürlük tarihi itibariyle henüz ödenmemiş olan vergiler bu kanunun getirdiği ödeme olanağından yararlanamazken, benzer durumdaki ecrimisil borçları söz konusu olanaktan yararlanabilmektedir. Bunun eşitlikle bağdaştırılması mümkün değildir. Bu durum kanunun iç tutarlılığının da olmadığını göstermektedir.

Devletin özel mülkiyetindeki veya hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların işgalcilerine kira verilebilmesine yönelik düzenleme ise hazine taşınmazlarının işgalini teşvik edecek niteliktedir. İşgalciye hak tanıyan düzenlemelerle Hazine taşınmazlarının korunması mümkün değildir.

Tasarının 1 inci ve 2 nci maddesi kapsamında kolaylık sağlanarak bir kısım borçları silinen mükelleflerin sağlanan kolaylığın tutarları ile birlikte kamuoyuna ilan edilmesi yönündeki Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP’li üyeleri olarak verdiğimiz önerge kabul edilmemiştir. Bu tutum hükümetin uygulamalarında saydam olmadığının yeni bir kanıtıdır.

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
Malatya
Faik Öztrak
Tekirdağ

Mustafa Özyürek
İstanbul

AYRIŞIK OY

TBMM PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

“Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun Tasarısı”na ilişkin ayrışık oy gerekçelerimiz aşağıda yazılmıştır.

13.2.2008

Gülten Kışanak
Diyarbakır

Hasip Kaplan
Şırnak

Bugüne kadar “Vergi Barışı” dahil birçok vergi affı yasası çıkarıldı. Bu yasalara rağmen Madde : 1 kapsamında 70.000- Madde : 2 kapsamında 340.000- Madde : 3 kapsamında binlerce dava yargıda derdesttir.

Adil yargılanmanın sağlanması, davaların “makul” bir sürede bitirilmesi gerekmektedir. Vergi Mahkemelerinin işleyişinde sorunların aşılması için ciddi bir reforma gidilmelidir. Yargıya güvenin sağlanması, adaletin tecellisi gerekir.

İhtilaflı miktarın fazla olması, kimlerin yararlandığının belli olmaması nedeniyle maliye hazine zararına uğratılmaktadır. Red ve iade de düşünülmesi zararı artırmaktadır.

Vergisini ödeyen dürüst mükellefi cezalandıran, vergi ödemeyeni ödüllendiren bu tasarıya karşıyız, geri alınmalıdır.

Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun Tasarısı Hakkında

Karşıoy Yazısı

Hükümet getirdiği tasarıya “Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun Tasarısı” diyerek, bir vergi affı tasarısı olmadığını söylese de özü itibarıyla bir vergi affı içerdiği konusunda şüphe yoktur.

Tasarının içeriğine ilişkin değerlendirmelere geçmeden önce, Hükümeti Vergi Barışı uygulamasının üzerinden henüz 2-3 yıl geçmiş olmasına karşın yeni bir af kanun tasarısı hazırlamaya iten kaynak sıkıntısının nedenleri üzerinde durmanın ve vergi aflarından beklenen yararın elde edilebilmesi için yapılması gerekenlerle vergi aflarının muhtemel etkileri üzerinde durmanın doğru olacağı düşünülmektedir.

Öncelikle kendi kendimize bugün ne oldu da insanlar yine vergilerini zamanında ödememeye başladılar, diye sormamız gerekmektedir.

Vergi borçlarını uzlaşma ile ödeme konusunda anlaşılan mükellefler, acaba niye bu anlaşmalarını bozup vergilerini ödememeye başladılar.

Yoksa adı konmamış kriz dolayısıyla mı mükellefler vergilerini ödeyemiyorlar.

Yaklaşık olarak 1.8 milyar YTL’ye ulaşması muhtemel red ve iadeleri de içeren yasanın, yine yaklaşık 2 milyar YTL tutarındaki ihtilaflı alacaklarda yeniden uzlaşma önermesi nedeniyle vergi gelirleri tahsilatı üzerinde pozitif bir etkide bulunmayabileceği düşünülmektedir. Belki ecrimisil alacaklarının tahsili yoluyla bir miktar gelir elde edilmesi mümkün olabilir.

Yapılan düzenlemenin, mükellefle idare arasında doğan ihtilafların mükellefle ortak bir noktada uzlaşılarak kamu vicdanını zedelemeksizin sona erdirilmesini, kamu alacağının garanti altına alınmasını ve yargı organları ile gelir idaresinin yığılmış dosyalardan kurtarılmasını amaçladığı ifade edilmektedir.

Mükellefle gelir idaresi arasındaki vergi ihtilaflarının normal yargı sürecine bırakılmasının nasıl oluyor da kamu vicdanını zedelediği anlaşılamamıştır.

Hükümet ihtilaf sonucu daha geç tahsil edeceği gelirleri bir an önce tahsil ederek acil gelir ihtiyacını karşılamaya çalışmakta ve bu gerekçesini açıkça söylemekten kaçınmaktadır.

Hükümetin vergi affı konusuna sık sık başvurmaya niyetli olduğu anlaşıldığından; kamu kaynaklarını sınırlandıran gerçek nedenin ne olduğu, kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasından beklentilerin ne olması gerektiği ve hangi zamanlarda bu yola başvurulmasının uygun olacağı üzerinde bazı değerlendirmelerde bulunmamızda yarar vardır.

Ülkemizde ne yazık ki kayıtdışı ekonomiyi ortadan kaldırmaya yönelik bir vergi politikası ve mevzuatı geliştirebilmiş değiliz. Kayıtdışı ekonomiyi kayıt altına alıp vergi tabanını yayamadığımız için de, her seferinde kümesteki kazlara daha çok yüklenme zorunluluğu ortaya çıkıyor.

Yolsuzlukların da terörün de beslendiği kayıtdışı ekonomi ile mücadelede kararlı bir siyasi irade ortaya koyabilesek, sıkıntılarımızın çoğunu aşacağız.

Bugüne kadar, sıkıntı içine düşen reel sektörün borçları, İstanbul ve Anadolu yaklaşımları adı altında yeniden yapılandırıldı. SSK ve Bağ-Kur’luların prim borçları taksitlendirildi, yeni taksitlendirme taleplerinin gelebileceği yolunda basında haberler yer almaktadır. Vergi barışı uygulaması üzerinden henüz 2-3 yıl geçmeden bu af tasarısı gündeme getirildi. Niye yapıldı bütün bunlar? Boğulmak üzere olan bu kesimlere birazcık nefes alabilsinler diye herhalde.

Peki devletin suçu neydi? Onun borçlarını rahatlatacak yeniden bir yapılandırma neden hiç düşünülmüdü?

Bu düşünülmüdüğü için bugün:

- Kamu, yapması zorunlu yatırımlara asgari düzeyde dahi kaynak ayıramamaktadır.
- Bu nedenle hiçbir ulusal stratejiye dayanmadan Cumhuriyetin bütün kazanımları özelleştirme uygulamaları ile elden çıkartılmaktadır.
- Kamu tarafından yerine getirilmesi zorunlu hizmetler dahi gelecek dönemlerin vergi gelirleri ipotek altına alınarak yap işlet devret modeli ile yaptırılmaya çalışılmaktadır.
- Bütçeye konulan kısıtlı yatırım ödeneklerinin dahi nakdini Hazine'den alamayacağı telaşına düşen bakanlar, bütçe dışında özelleştirme gelirlerine bir hesapta el koyabilmek için yasa teklifi vermektedirler.
- Sağlık ve eğitim hizmetleri hızla özel sektöre devredilmektedir.
- Genç nüfus yapımıza rağmen sıkıntıya düşürülen sosyal güvenlik emekliliği hem güçleştirerek hem de emeklilikte elde edilecek gelirleri azaltarak, sosyal devlet uygulamasından uzaklaşmakta ve sorun bu şekilde aşılmaya, çözülmeye çalışılmaktadır.
- Bu düzenlemeler sonucunda insanlar bireysel emeklilik ve özel sağlık sigortalarına zorlanmaktadır.

2003-2007 arasında 5 yılda 863.7 milyar YTL tutarında faiz ve ana para olmak üzere iç ve dış borç ödendi. Ödemenin 138.1 milyar YTL'lik tutarı faiz dışı bütçe fazlası yoluyla, 23.5 milyar YTL'lik kısmı özelleştirme gelirlerinden tahsilattan karşılandı. Aynı dönemde 711.9 milyar YTL tutarında yeniden borçlanmaya gidildi.

Hükümetin bu konuda ucuz yiğitlik yapmaya devam etmemesinin iyi olacağını, aksi takdirde bu kamçıya yiğitin dayanamayabileceğini düşünüyoruz.

Kendi borçlarını yeniden yapılandıramayan devlet, hem bu nedenle aşağı çekemediği reel faizlere de katlanarak borç yükü altında inlemeye devam ediyor, hem de Hazine olarak garanti ettiği ve vadesinde ödenmeyen kamunun diğer kesiminin borçlarını da sesini çıkarmadan üstleniyor.

Bu hükümet döneminde (2007 3. çeyreği itibarıyla) 147,6 milyar dolara ulaşan (2002'de 43.2 idi) özel sektör borçları kapıda. Artış 104,4 milyar dolar. Her ne kadar sayın Bakan bana bize ne özel sektörün borçlarından dese de, birileri bir gün sıkıntıya düşen özel sektör borçlarını da hükümetten ve sayın bakandan talep edecektir, bu kesin. Belki o zaman sayın Bakan, AKP iktidarı devam ederse tabii, Türkiye Cumhuriyeti'nin bakanı olduğunu hatırlayacaktır.

Öte yandan, Hazine'nin 31.12.2007 itibarıyla alacak stokuna baktığımızda, vadesi geçmiş alacağının 53.5 milyar YTL tutarında olduğunu görüyoruz.

Vadesi geçen tutarın TMSF'ye ait olan 46.2 milyar YTL'si bir tarafa bırakıldığında kalan kısmın; ASKİ ve EGO dahil 3.9 milyar YTL'lik kısmının Ankara Büyükşehir Belediyesine (tamamı dış borç), 1.2 milyar YTL'lik kısmının TCDD'ne, yaklaşık 1 milyar YTL'lik kısmının Mariç-Marmaris-İçmeler-Armutalan Belediye Birliğine ve 0.8 milyar YTL'lik kısmın da İzmit Büyükşehir Belediyesine ait olduğu görülmektedir.

Bu borçlulardan dolayı Ankara Büyükşehir Belediyesinden 2004, 2005 ve 2006 yıllarında tek kuruluş tahsilat yapılmazken, İzmir Büyükşehir Belediyesinden 5 yıl içinde 432 milyon YTL tahsilat yapılması da (253 milyon YTL'si 2007 yılında tahsil edilmiştir) iktidarın belediyeler arasında siyasi ayrımcılık yapmadığının bir göstergesi olsa gerek.

Şimdi de vergi aflarının mükellef davranışları üzerindeki olası etkilerini hatırlayalım.

Vergi oranları, denetim olasılığı, öngörülen cezalar, toplumda vergi ahlâkı konusunda bir bilinç oluşup oluşmaması, vergi idaresinin etkinliği ve vergi afları gibi bir dizi faktör, mükelleflerin vergi mevzuatına uyma ya da uymama konusundaki kararları üzerinde belirleyici olmaktadır.

Uyumlu mükelleften beklenen, beyannamenin verildiği zamanda yürürlükte olan vergi mevzuatına uygun bir biçimde eksiksiz olarak düzenlenip süresinde ilgili vergi dairesine verilmesi; tarh ve tahakkuk ettirilen vergisini de vadesinde götürüp yatırmasıdır.

Uyumlu olmayan mükellef ise, ya vergi dairesinin kapısının önünden hiç geçmemiş ya da geçmiş olmakla birlikte vergi mevzuatı gereği bildirmesi gereken kazancının bir kısmını beyan etmemiş veya beyan ettiği vergilerini zamanında vergi dairesine yatırmamıştır.

Eğer uyumsuz mükelleflerin vergi mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı yakalanma ihtimalleri zayıfsa, mükelleflerin bu tip davranışlar içine girmesi her zaman mümkündür.

Türkiye' de hem tüm gelirleri kavrayacak bir mevzuatın ortaya konulamamış olması hem de mükellefler üzerinde denetlenme ihtimalinin düşük olması; kayıt düzeninin hala yerleştirilememiş olması gibi nedenler, mükellefleri, vergi mükellefiyetlerini yerine getirmekten kaçınmaya itmektedir.

Bütün bunlara, alışkanlık haline getirilmiş vergi aflarını da eklerseniz, artık uyumlu mükelleflerin de hizada çıkmalarına engel olamazsınız.

Vergi aflarını savunanlar, vergi affıyla birlikte vergi kaçakçılarına yönelik daha sert cezaların uygulanması şeklinde önlemlerin alınması halinde, bir defalık vergi aflarının gelecekteki vergi uyumunu artıracağını söylemektedirler.

Eğer herkesin yasalara uygun hareket etmesi sonucunu doğuracak şekilde, bir daha af çıkarmayacağımıza insanları inandırabiliyor, gelecekte vergi kanunlarına uymamanın cezasının daha da ağırlaştırılacağını, denetim yüzdesinin artırılacağını ortaya koyabiliyorsanız af kanunlarından beklediğiniz faydayı elde edebilirsiniz.

Gerçekten daha sıkı vergi uygulamasını içeren önlemlerin vergi affıyla birlikte yürürlüğe konulması, ileriye yönelik vergi uyumunun sağlanmasına önemli katkı koyacaktır. Özetle insanlara, gerçekten bunların şakası yok, dedirtebilmelisiniz.

Aksi takdirde bu affın, bir miktar ihtilaflı alacağın tahsilini sağlamaktan öte bir anlamı olmayacaktır. Aksine yukarıda belirtilen hususlarda inandırıcı olmadığımız için vergi konusunda uyumlu olan vatandaşlar da " biz miyiz herkesin aptalı" diyerek onlar da yoldan çıkacaklardır.

Af kanunlarının mükelleflerce tahmin edilmeyen bir zamanda uygulanması, bir defaya mahsus olması ve mükelleflerin buna inandırılması büyük önem taşımaktadır. Sık sık vergi affına başvurulması veya af yapılacağını önceden tahmin edilmesi, vergi suçlarının işlenmesini teşvik edecektir. Üstelik bu tasarı ile uzlaşılacak konularda kanunla yeni bir uzlaşma hakkı daha tanınmış olmaktadır ki, bu durum ileride uzlaşma müessesesinin bir defa başvurulacak bir müessese olduğuna olan inancı ortadan kaldıracaktır.

Kanunun çıktığı tarihten önce uzlaşanların 18 aylık taksitlendirme süresinden yararlandırılmamış olmaları mükellefler arasında eşitsizlik ve adaletsizliğe yol açacaktır.

Vergi kanunlarında afla ilgili bir düzenleme yer almamakla birlikte, örneğin ceza indirimi ve uzlaşma müessesesinin idari bir af niteliğinde olduğu söylenebilir.

Biz ne yapıyoruz. Bir nevi idari af üzerine yine bir af daha getiriyoruz.

Bu şekilde davranan bir siyasi iradenin her zaman af çıkarabileceği beklentisi aftan sonra vergiye uyumu olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır.

Ayrıca sıkça başvuruluyor olması nedeniyle vergi bilincini geliştirmesi beklenen aftan tam aksi yönde bir sonuç da alınabilecektir.

Vergi aflarına ilişkin en önemli eleştiri, vergisini dürüst şekilde ve zamanında ödeyen mükelleflerden gelmektedir. Çünkü, vergi affı aracılığıyla dürüst olmayan bireylerin sorumluluktan kurtarılması vergi sisteminin adaletini azaltacaktır.

Vergi afları, toplumu vergi kanunlarına uymakla diğer kanunlara uymak arasında farklı algılamalara da sevk edebilecektir. Sık sık af çıkarıldığına göre vergi için öngörülen cezalar diğer suç fiilleri için öngörülen cezalar kadar önemli ve ağır değil şeklinde toplumda yanlış bir kanaat oluşmasına yol açacaktır. Bu da zaman içinde vergi suçu işlemeyenleri de suç işlemeye sevk edecektir.

Tasarının içeriğine ilişkin değerlendirmelerimiz de aşağıda sunulmaktadır:

Ecrimisil alacakları için yeniden değer tespiti yaptırılarak bir nevi uzlaşma yoluyla taksitlendirme imkanı getirilmektedir. Taksitlendirme öncesi değer tespiti için uzatma dahil gerekli 16 aylık süre eklendiğinde, fiilen taksitlendirme 34 aylık sürenin sonuna kadar devam edebilecektir. Süresinde yükümlülüğünü yerine getiren vatandaşları ileride yasa dışı hareket etmeye iten bu eşitsizliği kabul etmek mümkün değildir.

Ayrıca ecrimisil borçlarını ödeyenlere işgal ettikleri yerlerin 2886 sayılı yasanın 51/g maddesine göre pazarlıkla kiraya verilecek olması da hukukumuza uygun düşmemektedir. Çünkü, ecrimisil alınarak kamu mallarının idare edilmesi normal idare yöntemlerinden biri değildir. Ecrimisil, kamunun rızası hilafına işgal edilen kamu taşınmazının, işgal sona erdirilene kadar geçen süre için hesaplanan işgaliye bedelidir. Bu yerlerin pazarlık suretiyle işgalcisine kiraya verilmesi kabul edilemez. 2886 sayılı yasanın 51 inci maddesinde pazarlık yöntemi ile yapılacak ihaleler sayılmıştır. Bu yöntemde idarenin kullandığı kapalı zarf usulü ihale ya da açık artırma veya açık eksiltme yolu ile yapılan ihale yöntemleri gibi bir ihale yöntemidir. Dolayısıyla pazarlık usulü ihale edilirken de gerekli asgari duyuruları yaparak katılımcılar arasında pazarlık yapılması gerekmektedir. Tasarıda yapıldığı gibi işgalcisine fiyatı görüşüp pazarlıkla ihale edilmesi şeklinde bir usul bulunmamaktadır.

Komisyonunda hükümet adına aksi yönde muğlak beyanlarda bulunulmuş olmasına rağmen, 2/B olarak bilinen orman sınırları dışına çıkartılan yerlerin de işgalcilerine kiralanabileceği şeklinde bir uygulama ihtimali ise, anayasamızın 170 inci maddesinde öngörülen sadece orman köylülerine tahsis edilebilirler şeklindeki emredici düzenlemeye de aykırı olacaktır.

Tasarının üçüncü maddesinde bankalarla idare arasındaki uyumsuzlukların sonlandırılması için öngörülen 213 sayılı Vergi Usul Kanununun zamanaşımı hükümlerinin uygulanmayacağı yolundaki düzenleme de, yönetimin hukuk sistemini zorlayarak keyfiliğe kaymakta olduğunu gösteren bir düzenleme olarak değerlendirilmektedir.

Tasarının 4 üncü maddesi birinci fıkrası, Adalet Bakanlığı mensupları için 18.5.2004 tarihli ve 5172 sayılı kanunla getirilen fazla çalışma karşılığı ödemelerden 2004-2006 yılları arasındaki dönem içinde vergi kesilmemesi gerektiğini hükme bağlamaktadır. Buna şunun için gerek duyulduğu anlaşılmaktadır. İlk ödemeyi öngören 5172 sayılı yasa vergi kesilmeyeceğine ilişkin bir hüküm içer-

memektedir. Daha sonra vergi kesilmeyeceğine ilişkin hüküm 29.5.2006 tarihli ve 5536 sayılı kanunla getirilmiştir. Şimdi yasayla aradaki dönem için de vergi kesilmeyeceği geriye yönelik olarak hükme bağlanmaktadır. Aradaki dönem için vergi kesilmemesi gerektiğine ilişkin yargı kararları istikrar bulmuş ise, idare yayınlayacağı bir tebliğ ile yargı masraflarından kurtulmayı ve çalışanları dava açmaya zorlamamayı gerekçe göstererek uygulamayı yasal düzenleme yapılmadan da çözebilir düşüncesindeyiz.

Tasarının 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile de, 16.7.2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunla Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesindeki kültür ve eğitim amacı taşıyan istisnalar arasına alınan meslek kuruluşlarının, söz konusu istisnadan yararlanmaları 5228 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten de önceki dönemlere götürülmektedir. Bu hukuk dışı yaklaşımın da kabulü mümkün görülmemektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, söz konusu tasarı ile ilgili çoğunluk görüşüne iştirak etmemiz mümkün değildir.

Harun Öztürk
DSP İzmir Milletvekili

KARŞI OY YAZISI

“Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun Tasarısı”nı incelediğimizde ilk akla gelen konu ve cevabı aranması gereken soru, bu düzenlemeye neden gerek duyulduğu hususudur. Gerekçede genel ifadeler dışında açık ve somut bir bilgi edinmek mümkün değildir.

Bu tasarıyla ihtilaflı alacakların bir an önce Hazineye intikalini sağlamak ve yargı mercilerinin iş yükünü hafifletmek amacıyla mükelleflere ihtilaflı alacaklar için bir kez daha 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinden yararlanma fırsatı verileceği belirtilmekte, uzlaşma yolu ile alacakların tasfiye edilmesinin amaçlandığı ifade edilmektedir. Mükellef ile idare arasında doğan ihtilafları mükellefle ortak bir noktada uzlaşarak kamu vicdanı zedelenmeksizin sona erdirmek, kamu alacağını garanti altına almak ve yargı organları ile gelir idaresini yığılmış dosyalardan kurtarmak istendiği belirtilmektedir.

Ancak, maddelerin incelenmesinden, bu düzenleme ile, hükümet yetkilileri her ne kadar aksini iddia etse de, vergi mükelleflerinin adalet duygusunu derinden zedeleyen, devlete olan güveni sarsan yeni bir af uygulaması ile karşı karşıya olduğumuz anlaşılmaktadır.

Hükümet yetkilileri tasarımı sunarken bu düzenlemenin bir af getirmediğini sıklıkla vurgulamaya özen göstermişlerdir. Oysa bu tasarı, aften daha adaletsiz ve haksız düzenlemeleri içermektedir.

Vergi uzlaşmasına ilişkin hükümler V.U.K.’nın EK 1 ve takip eden maddelerinde düzenlenmiştir. Bu hükümlere göre vergi kanunları hükümlerine yeterince nüfuz edememekten, yanılmaktan, vergi hataları ve yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda uzlaşma yapılabilmektedir.

Uzlaşma yolunun kanunen kapandığı ve olayın yargıya intikal ettiği durumlarda yapılması gereken iş, yargı sürecini gerektiği şekilde takip etmek ve yargı kararını beklemektir.

Vergi Usul Kanunundaki uzlaşma müessesesinin dahi hak ve adalet bakımından Anayasa ve TBMM'nin yetkileri açısından eleştiri konusu olması karşısında ve kanundaki uzlaşma yolu da kapandıktan sonra ve yargı süreci içinde yeniden uzlaşma yolunun açılması doğru değildir. Kaldı ki uzlaşmanın usul ve esasları, uzlaşma komisyonunun teşkili, uzlaşmanın şekli ve sınırı ile uzlaşmaya konu edilecek vergi, resim, harç ve cezaların belirlenmesi ve komisyonların yetkileri tasarıda belirlenmemiş, bu konuda 1 inci maddenin 10 uncu fıkrası ile Maliye Bakanı'na sınırsız, geniş yetkiler verilmektedir. Oysa getirilen özel bir düzenlemedir. Konu, Vergi Usul Kanununun Ek-1 inci ve takip eden maddelerinde düzenlenen uzlaşma müessesesi gibi düşünülemez. Bu nedenle uzlaşmanın usul ve esasları ile sınırlarının tasarıda açık bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Tasarının amacının bütün boyutlarıyla ortaya konulması ve mali saydamlığın sağlanması bakımından aşağıdaki soruların cevaplanması gerekmektedir.

- İhtilaf konusu alacakların tahmini tutarı ne kadardır?
- Yapılacak uzlaşmalar sonunda beklenen tahsilat tutarı nedir?
- 2007 yılında açılan davaların sayısı ne kadardır?
- 2007 yılında kaç dava sonuçlanmıştır?
- Sonuçlanan bu davalardan kaç mükellef lehine, kaç idare lehine sonuçlanmıştır?
- Vergi inceleme raporları üzerine yargıya intikal eden davaların toplam sayısı nedir?
- 2007 yılı içinde sonuçlanan davaların sayısı ile durumu nedir?

Bütün bu sorulara net bir cevap verilmeden yasa süratle çıkarılmaya çalışılmıştır.

Çıkarılmak istenen bu kanun ile bazı grup ve kişilerin istifadesine yönelik yasa çıkarma çabaları bu tasarıda da gözlenmektedir.

Sahte fatura ve hileli defter düzenleyenler ile çift defter kullananlara ve kaçakçılık suçu işleyenlere dahi uzlaşma yolu açılmıştır. Komisyonunda yapılan uyarılar ve verilen önergeler ile durum düzeltilmeye çalışılmış, ancak V.U.K.'nın EK-11 inci maddesindeki parantez içi ifadede "üçüncü fıkra"ya yapılan atıf aynı kaldığından bu konudaki endişelerimiz devam etmektedir.

Tasarının 1 inci maddesinin 7 nci fıkrasında maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilatların uzlaşılan tutarlara mahsup edileceği ve fazla tahsil edilen tutarların red ve iade edileceği belirtilmektedir. Uzlaşma esaslarının belirsizliği karşısında bu maddeden iade hükmünün çıkarılması gerekmektedir. Aksi takdirde tasarının ruhuna ters bir şekilde ihtilaf alacakların tahsili değil iadesi söz konusu olacaktır.

Hazinenin özel mülkiyetinde olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların işgalcilerine 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (9) bendine göre pazarlık usulüyle kiraya verilebilmesi, işgalcilerin adeta ödüllendirilmesidir. Düzenleme, Anayasanın eşitlik ilkelerine aykırı olduğu gibi, kamu otoritesinin aczine yol açmaktadır.

Kamu otoritesinin görevi, ecrimisili tahsil etmek ve fuzuli işgali sona erdirmektir.

Toplumdaki hak ve adalet duygusunu zedeleyecek, eşitlik ilkesine aykırı, saydamlıktan uzak, muğlak ve endişe verici hükümler içeren bu düzenlemeye muhalif olduğumuzu saygılarımızla bildiririz.

<i>Münir Kutluata</i>	<i>Emin Haluk Ayhan</i>	<i>Mustafa Kalaycı</i>
MHP Sakarya Milletvekili	MHP Denizli Milletvekili	MHP Konya Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi	Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi	Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
<i>Erkan Akçay</i>	<i>Mehmet Günal</i>	
MHP Manisa Milletvekili	MHP Antalya Milletvekili	
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi	Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi	

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 109)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**BAZI KAMU ALACAKLARININ UZLAŞMA
USULÜ İLE TAHSİLİ HAKKINDA KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi cezalarından, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde dava açma, ilgisine göre itiraz ve temyiz süreleri geçmemiş veya ihtilaflı olup kanun yolu tüketilmemiş bulunanlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar aynı Kanunun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep edilmesi ve uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi cezalarının ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte tamamen ödenmek şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamında yapılacak uzlaşma hükümlerinden, 213 sayılı Kanunun 344 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilen tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için de yararlanılabilir. İl özel idareleri ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş, henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş alacaklara ilişkin uzlaşma talepleri,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI KAMU ALACAKLARININ UZLAŞMA
USULÜ İLE TAHSİLİ HAKKINDA KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük cezaları ve özel usulsüzlük cezalarından, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde dava açma, ilgisine göre itiraz ve temyiz süreleri geçmemiş veya ihtilaflı olup kanun yolu tüketilmemiş bulunanlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar aynı Kanunun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep edilmesi ve uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük cezaları ve özel usulsüzlük cezalarının ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte tamamen ödenmek şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(2) 213 sayılı Kanunun 23/01/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunla değişik 344 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilen tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ve il özel idareleri ile belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş, henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uz-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

213 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılır. Şu kadar ki mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanmak istemeleri halinde kendilerine tayin edilen uzlaşma gününde bu taleplerini yazılı olarak beyan etmeleri zorunludur. Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan mükellefler ise dava açma süresi içinde yazılı başvuruda bulunmak, dava açmamak ve nihai teklifte yazılı tutarı kabul etmek koşuluyla bu madde hükmünden yararlanabilir.

(4) Mükelleflerin bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için tarh edilen vergi, resim, harçlar ve fon payları ile kesilen cezalara karşı dava açmamaları, açılmış davalardan uzlaşma tutanağını imzaladıkları tarihte vazgeçmeleri şarttır. Uzlaşma tutanağını imzalayan mükelleflerce davadan vazgeçme dilekçeleri uzlaşma komisyonuna verilir ve bu dilekçelerin komisyona verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin, ihtilafları ile ilgili olarak daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmaz. İhtilafa ilişkin nihai kararın kesinleşmiş olması halinde bu madde hükmünden yararlanılamaz. Bu takdirde kesinleşmeye ilişkin kararların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla taraflardan birine tebliğ edilmiş olması şarttır.

(6) Madde kapsamında uzlaşma sağlanan alacakların maddede öngörülen sürede tamamen ödenmemesi halinde, ilk tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliğ tarihini takip eden otuzuncu gün itibarıyla tahakkuk ettirilen tutarlar ve bunlara ilişkin gecikme faizi ve gecikme zamları 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

laşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş alacaklara ilişkin uzlaşma talepleri, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılır. Şu kadar ki mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanmak istemeleri halinde kendilerine tayin edilen uzlaşma gününde bu taleplerini yazılı olarak beyan etmeleri zorunludur. Uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan mükellefler ise dava açma süresi içinde yazılı başvuruda bulunmak, dava açmamak ve nihai teklifte yazılı tutarı kabul etmek koşuluyla bu madde hükmünden yararlanabilir.

(4) Mükelleflerin bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için tarh edilen vergi, resim, harçlar ve fon payları ile kesilen cezalara karşı dava açmamaları, açılmış davalardan uzlaşma tutanağını imzaladıkları tarihte vazgeçmeleri şarttır. Uzlaşma tutanağını imzalayan mükelleflerce davadan vazgeçme dilekçeleri uzlaşma komisyonuna verilir ve bu dilekçelerin komisyona verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin, ihtilafları ile ilgili olarak daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmaz. İhtilafa ilişkin nihai kararın kesinleşmiş olması halinde bu madde hükmünden yararlanılamaz. Bu takdirde kesinleşmeye ilişkin kararların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla taraflardan birine tebliğ edilmiş olması şarttır.

(6) Bu madde kapsamında uzlaşma sağlanan alacaklara ilişkin taksitlerin, süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutarı; son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son tak-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(7) Bu madde kapsamına giren tutarlara karşılık maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilatlar, bu madde kapsamında uzlaşılan tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilir ve fazla tahsil edilen tutarlar red ve iade edilir.

(8) Bu madde hükümlerinden yararlanılarak ödenecek alacaklara taksit sürelerinde ödendiği sürece gecikme zammı hesaplanmaz.

(9) Bu maddede öngörülen taksitlerin süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde ödenmemiş olan tutarların son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutarın son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 fazlası ile ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanır.

(10) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve madde kapsamında yapılacak başvuruların süresini bir aya kadar uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Maliye Bakanı bu yetkisini, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde kullanabileceği gibi, uzlaşma komisyonlarının teşkili, uzlaşmaya müracaat etmeye yetkili olanların belirlenmesi, uzlaşmanın şekli, uzlaşmaya konu edilebilecek vergi, resim, harç, fon payı ve cezaların belirlenmesi, uzlaşma komisyonlarının yetkileri, uzlaşmanın yapılmasına ilişkin usul ve esasları yeniden belirleme şeklinde de kullanabilir.

MADDE 2- (1) 1/7/2007 tarihinden önce ilgisine tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ecrimisil alacakları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar ilgisinin yazılı başvurusu üzerine, aynı yer ve mahalde bulunan emsal nitelikteki taşınmazlar için oluşmuş kira bedelleri veya ecrimisiller,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

site ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 oranında, tahsil tarihine kadar geçen süre için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir.

(7) Bu madde kapsamına giren tutarlara karşılık Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilatlar, bu madde kapsamında uzlaşılan tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilir ve fazla tahsil edilen tutarlar red ve iade edilir.

(8) Bu madde hükümlerinden yararlanılarak ödenecek alacaklara taksit sürelerinde ödendiği sürece gecikme zammı hesaplanmaz.

(9) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve madde kapsamında yapılacak başvuruların süresini bir aya kadar uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 2- (1) Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların kullanılması nedeniyle tespit ve takdir edilen ancak 1/7/2007 tarihinden önce ilgisine tebliğ edildiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ecrimisil alacakları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar il-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

varsa bunlara ilişkin kesinleşmiş yargı kararları, gerektiğinde ilgisine göre belediye, ticaret odası, ziraat odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden edinilecek bilgiler ile taşınmazın değerini etkileyecek tüm unsurlar göz önünde bulundurulmak suretiyle takdiri yapan komisyonlarca yeniden tespit edilir. Tespit edilen ve idarece ilgisine yazıyla bildirilen bu bedelin tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde kabul edilmesi ve varsa ecrimisil veya takip işlemlerine karşı açılmış davalardan vazgeçilmesi koşuluyla uzlaşma tutanağı düzenlenir. Davadan vazgeçme dilekçeleri komisyona verilir ve bu dilekçelerin komisyona verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

(2) Uzlaşılan bu bedel, talep edilmesi hâlinde ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak üzere 18 ayda 18 eşit taksitte ödenebilir. Bu madde hükümlerinden yararlanılarak ödenecek alacaklara süresinde ödeme yapıldığı müddetçe her hangi bir zam veya faiz uygulanmaz. Taksitlerin süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen tutarın son taksit ödeme süresi sonuna kadar; ödenmeyen veya eksik ödenen kısmın son taksite ait olması hâlinde ise izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay için ayrı ayrı % 5 fazlası ile ödeme yapılması şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesinin tebliği üzerine taksitlendirilmiş olup ödenmekte olan ecrimisil alacaklarından kalan tutarların, yeniden tespit yapılmaksızın bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde ödenmesi mümkündür.

(4) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede öngörülen süre ve şekilde tamamen ödenmemesi hâlinde, uzlaşmadan önce düzenlenen ecrimisil ihbarnamesinde yer alan tutar,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gilisinin yazılı başvurusu üzerine, aynı yer ve mahalde bulunan emsal nitelikteki taşınmazlar için oluşmuş kira bedelleri veya ecrimisiller, varsa bunlara ilişkin emsal yargı kararları, gerektiğinde ilgisine göre belediye, ticaret odası, ziraat odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden edinilecek bilgiler ile taşınmazın değerini etkileyecek tüm unsurlar göz önünde bulundurulmak suretiyle takdiri yapan komisyonlarca yeniden tespit edilir. Tespit edilen ve idarece ilgisine yazıyla bildirilen bu bedelin tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde kabul edilmesi ve varsa ecrimisil veya takip işlemlerine karşı açılmış davalardan vazgeçilmesi koşuluyla uzlaşma tutanağı düzenlenir. Davadan vazgeçme dilekçeleri komisyona verilir ve bu dilekçelerin komisyona verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

(2) Uzlaşılan bu bedel, talep edilmesi hâlinde ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak üzere 18 ayda 18 eşit taksitte ödenebilir. Bu madde hükümlerinden yararlanılarak ödenecek alacaklara süresinde ödeme yapıldığı müddetçe her hangi bir zam veya faiz uygulanmaz. Madde kapsamında uzlaşılan alacaklara ilişkin taksitlerin, süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutarı; son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 oranında, tahsil tarihine kadar geçen süre için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

vade tarihinden itibaren gecikme zammıyla birlikte ayrıca ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın vergi dairesince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir. Bu madde kapsamında alacak aslına karşılık yapılmış olan ödemeler, takip ve tahsil edilecek alaktan aynı Kanun hükümlerine göre mahsup edilir.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu maddeye dayanılarak iade edilmez. Madde kapsamına giren alacakların, maddenin yürürlük tarihinden önce kısmen ödenmiş olması halinde, ödenmemiş tutar için madde hükmünden yararlanılır.

(6) Yukarıdaki fıkralar uyarınca yapılacak yeniden tespit, değerlendirme ve takdir işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz ay içinde sonuçlandırılır.

(7) Hazinenin özel mülkiyetinde olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan 31/12/2007 tarihinden önce işgalli olanlar; kullanımının devam etmesi, ilgisinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üç ay içinde talep etmesi, birikmiş ecrimisil alacaklarının ödenmesi ve hukuken engel bulunmaması koşuluyla kullanıcısına, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (g) bendine göre pazarlık usulüyle kiraya verilebilir.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve altıncı fıkradaki süreyi iki aya kadar uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 3- (1) Mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun geçici 4 üncü maddesinin (13) numaralı fıkrası uyarınca kanuni ve ihtiyari yedek akçeler ile sermayenin azaltılmasına konu edilen zararların mülga 3/6/1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4684 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ile değişik 14 üncü maddesinin (7) numaralı bendi kapsamında matrahtan indirilebilmesine

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ecrimisil ihbarnamesi veya ecrimisil düzeltme ihbarnamesinin tebliği üzerine takstitlendirilmiş olup ödenmekte olan ecrimisil alacaklarından kalan tutarların, yeniden tespit yapılmaksızın bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde ödenmesi mümkündür.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu maddeye dayanılarak iade edilmez. Madde kapsamına giren alacakların, maddenin yürürlük tarihinden önce kısmen ödenmiş olması halinde, ödenmemiş tutar için madde hükmünden yararlanılır.

(5) Yukarıdaki fıkralar uyarınca yapılacak yeniden tespit, değerlendirme ve takdir işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz ay içinde sonuçlandırılır.

(6) Bir kamu hizmetine tahsis edilmemiş Hazinenin özel mülkiyetinde olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan 31/12/2007 tarihinden önce işgalli olanlar; kullanımının devam etmesi, ilgisinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üç ay içinde talep etmesi, birikmiş ecrimisil alacaklarının ödenmesi ve hukuken engel bulunmaması koşuluyla kullanıcısına, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (g) bendine göre pazarlık usulüyle kiraya verilebilir.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve beşinci fıkradaki süreyi iki aya kadar uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 3- (1) Mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun geçici 4 üncü maddesinin (13) numaralı fıkrası uyarınca kanuni ve ihtiyari yedek akçeler ile sermayenin azaltılmasına konu edilen zararların mülga 3/6/1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4684 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ile değişik 14 üncü maddesinin (7) numaralı bendi kapsamında matrahtan indirilebilmesine

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yönelik bankalar tarafından yargı mercileri nezdinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yaratılmış ihtilaflar; bankaların bu zararların % 65'ini 2001 yılına ait kurum kazancının tespitinde geçmiş yıl zararı olarak dikkate almaları, izleyen yıllara ait kurumlar vergisi matrahının bu şekilde bulunan zarar tutarı esas alınarak düzeltilmesini kabul etmeleri ve bu konuda açtıkları tüm davalardan feragat ettiklerini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde ilgili vergi dairesine ve yargı merciine bildirmeleri halinde, idarece sürdürülmez. Bankalar tarafından bu şartların yerine getirilmesi halinde, ilgili yıllara ait kurumlar vergisi matrahları, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaksızın düzeltilir.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre yapılan düzeltme sonucu bankalara red ve iade edilmesi gereken bir tutar bulunması halinde bu tutar, bankaların bağlı bulundukları vergi dairelerine doğmuş ve doğacak borçlarına mahsuben iade edilir. Şu kadar ki, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu konuda verilmiş yargı kararları gereğince red ve iade edilen bir tutar bulunması halinde mahsuben iade edilecek tutar, yargı kararı gereğince iade edilen tutardan mahsup edilmek suretiyle hesaplanır. Bu fıkra hükmüne göre, red ve iade edilecek tutarlar için herhangi bir faiz veya zam hesaplanmaz.

(3) Bu madde gereğince red ve iadesi gereken tutardan daha fazla bir tutarın yargı kararları gereğince iade edilmiş olması halinde aradaki fark, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar bankalarca red ve iadeyi yapan vergi dairesine bildirilir ve yapılan bu bildirim üzerine ilgili yılın kurumlar vergisi olarak tarh ve tahakkuk ettirilen vergi aynı sürede ödenir. Tahakkuk eden bu vergi için gecikme faizi ve vergi cezası uygulanmaz. Bu fıkra ile belirlenen sürede ödenmeyen vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yönelik bankalar tarafından yargı mercileri nezdinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yaratılmış ihtilaflar; bankaların bu zararların % 65'ini 2001 yılına ait kurum kazancının tespitinde geçmiş yıl zararı olarak dikkate almaları, izleyen yıllara ait kurumlar vergisi matrahının bu şekilde bulunan zarar tutarı esas alınarak düzeltilmesini kabul etmeleri ve bu konuda açtıkları tüm davalardan feragat ettiklerini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde ilgili vergi dairesine ve yargı merciine bildirmeleri halinde, idarece sürdürülmez. Bankalar tarafından bu şartların yerine getirilmesi halinde, ilgili yıllara ait kurumlar vergisi matrahları, 213 sayılı Kanunun zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaksızın düzeltilir.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre yapılan düzeltme sonucu bankalara red ve iade edilmesi gereken bir tutar bulunması halinde bu tutar, bankaların bağlı bulundukları vergi dairelerine doğmuş ve doğacak borçlarına mahsuben iade edilir. Şu kadar ki, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu konuda verilmiş yargı kararları gereğince red ve iade edilen bir tutar bulunması halinde mahsuben iade edilecek tutar, yargı kararı gereğince iade edilen tutardan mahsup edilmek suretiyle hesaplanır. Bu fıkra hükmüne göre, red ve iade edilecek tutarlar için herhangi bir faiz veya zam hesaplanmaz.

(3) Bu madde gereğince red ve iadesi gereken tutardan daha fazla bir tutarın yargı kararları gereğince iade edilmiş olması halinde aradaki fark, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar bankalarca red ve iadeyi yapan vergi dairesine bildirilir ve yapılan bu bildirim üzerine ilgili yılın kurumlar vergisi olarak tarh ve tahakkuk ettirilen vergi aynı sürede ödenir. Tahakkuk eden bu vergi için gecikme faizi ve vergi cezası uygulanmaz. Bu fıkra ile belirlenen sürede ödenmeyen vergi, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(4) Madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan bankalarca mülga 4389 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin (13) numaralı fıkrasının uygulamasına yönelik olarak herhangi bir dava açılmaz.

(5) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 4- (1) 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Kanunun 2/A maddesi uyarınca 15/5/2004 - 15/7/2006 tarihleri arasında yapılan ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaz. Anılan dönemlere ilişkin olarak yapılan ödemeleri gelir vergisi tevkifatına tabi tutulan mükelleflerin; tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları halinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre red ve iade işlemleri yapılır.

(2) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (e) bendiyle istisna edilen işlemlerle ilgili olarak, 31/7/2004 tarihinden önceki dönemlere yönelik tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılan tarhiyatlardan vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(4) Madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan bankalarca mülga 4389 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin (13) numaralı fıkrasının uygulamasına yönelik olarak herhangi bir dava açılmaz.

(5) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 4- (1) 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunun 2/A maddesi uyarınca 15/5/2004 - 15/7/2006 tarihleri arasında yapılan ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmaz. Anılan dönemlere ilişkin olarak yapılan ödemeleri gelir vergisi tevkifatına tabi tutulan mükelleflerin; tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları halinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre red ve iade işlemleri yapılır.

(2) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (e) bendiyle istisna edilen işlemlerle ilgili olarak, 31/7/2004 tarihinden önceki dönemlere yönelik tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılan tarhiyatlardan vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmez.

MADDE 5- (1) 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu kapsamına giren taşıtlarla ilgili mükellef değişikliği dışındaki vergilendirme unsurlarının herhangi bir sebeple hatalı belirlenmesi nedeniyle, 1/1/2004 ila 31/12/2007 tarihleri arasındaki dönemlere ilişkin olarak mükellefler adına ilk tahakkuktan sonra ilaveten tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisinin; dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve 30/6/2008 tarihine kadar (bu tarih dahil) ödenmesi şartıyla, bu vergilere ait gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilir, daha önce ödenmiş olan gecikme

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

zamları mükellefin aynı tarihe kadar yapacağı yazılı başvuru üzerine red ve iade edilir. Bu maddede öngörülen sürede tamamen ödenmeyen motorlu taşıtlar vergisinin ödenmemiş kısmı, tahakkuk etmiş sayıldığı tarihten itibaren hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir. Bu fıkra hükmü, istisna ve muafiyetlerin herhangi bir sebeple hatalı uygulanması nedeniyle anılan dönemlere ilişkin olarak tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergileri için de uygulanır. Bu fıkarda öngörülen ödeme süresi içinde anılan Kanunun 13 üncü maddesinin (c) ve (d) bentlerinin uygulamasına devam olunur.

(2) 21/2/2001 tarihli ve 4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun ile kaldırılan Federasyonlar Fonuna ödenmesi gerektiği halde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş olan tutarların tahsilinden vazgeçilir.

MADDE 5.- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6.- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 6.- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7.- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskan Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

B. Yıldırım

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Milli Savunma Bakanı V.

K. Unakıtan

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı V.

M. Aydın

Devlet Bakanı V.

N. Ekren

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Milli Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 109)